

Важливою умовою щодо ефективної реалізації бізнес-проектів для забезпеченості підтримки діяльності країни в умовах війни є вдале та вміле поєднання їх взаємовпливу між наявним фінансово-економічним та конкурентним середовищем, що й сприятиме їх успішній дієвості на майбутнє.

*Червякова Катерина Денисівна,
здобувачка вищої освіти 2 курсу;
Грищенко Олександра Олександрівна,
здобувачка вищої освіти 2 курсу;
Навчально-науковий інститут
права та інноваційної освіти;
Трецов Мирослав Миколайович,
доктор наук з державного управління, професор;
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ*

ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНУ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ

Повномасштабне вторгнення на територію України викликає неабиякий інтерес та привертає увагу усієї світової спільноти. Важко знайти тих, хто не чув про події, які відбуваються з лютого 2022 року. Конфлікт, котрий триває по сьогоднішній день став неабияким випробуванням для українського народу, держави та економіки. Збройний конфлікт на території нашої держави, поклав виклики не лише нашій державі, а й країнам-інвесторам. Тож, у даній тезі ми будемо розглядати можливі стратегії та підходи до інвестування в Україну в умовах збройного конфлікту.

Метою нашої статті є дослідження та аналіз можливостей, стратегій та перспектив інвестування в Україну в умовах повномасштабного вторгнення на територію України. Наша задача – проаналізувати вплив війни на повсякденне життя українців, на економіку нашої держави, тощо. Запропонувати деякі рекомендації щодо актуальних стратегій інвестування та впровадження інвестиційних проектів в цих тяжких, та нестабільних умовах, які є повсякденням для України та її громадян.

Варто зазначити, що чим більше країн-інвесторів та компаній зможе вільно працювати в Україні, тим швидше ми можемо очікувати на відновлення в економічній сфері, до того рівня, який панував нашій країні до воєнних часів. Тому, наша задача на сьогодні – вітати ті зміни, які наш уряд впроваджує в законодавство для підтримки великих інвесторів. «Зокрема, йдеться про зниження «порогу входу» вартості проекту для компаній, які можуть претендувати на державну підтримку у вигляді зниження податків, та про надання гарантій швидких, прозорих і релевантних відповідей від зацікавлених державних структур. На відміну від попередньої редакції, з'являється можливість брати участь у проектах не лише для

бізнесів, які фінансуються однією материнською компанією, а й для нових проєктів, які ґрунтуватимуться на співфінансуванні і таких, що публічно торгуються на визнаних міжнародних біржах.» [1]

Окрім того, важливий аспект становлення України більш привабливою для інвестування можна пояснити також зростанням її логістичного потенціалу та розвитком зв'язків з країнами-інвесторами. «Україна стає більш привабливою також з точки зору логістики та зв'язків з країнами Заходу. Статус кандидата на вступ в ЄС – ще один позитивний сигнал інвесторам. Вони вже починають «займати території» в економіці України, щоб після війни отримати конкурентні переваги над тими, хто запізнився.» [2]

Також, хочемо зазначити, що Україна має неабиякий потенціал для розвитку таких галузей, як інформаційні технології, сільське господарство, виробництво, будівництво, енергетика тощо. Цей потенціал повинен стати стимулом для інвесторів, які хочуть відкрити та закріпитися на нових ринках. Додамо, що Україна є державою, з багатим людським потенціалом та робочою силою, саме завдяки цим аспектам Україна дає певні перспективи для здійснення та розвитку нових проєктів.

Звісно, у зв'язку зі збройним конфліктом, чимало підприємств, а особливо зі Сходу припинило свою діяльність. Але попри великі труднощі частина із них продовжує функціонувати та розвиватися. Значний потенціал України постає у виготовленні сільськогосподарської техніки. Так, відомо, що у Херсоні виготовляють зернозбиральні комбайни, у Одесі – тракторні плуги, у Кропивницькому – сівалки тощо. І звісно, залучивши, іноземне інвестування, Україна зможе розвивати сільськогосподарські кластери. Адже вони сприяють проєктуванню, виготовленню агротехніки.

Якщо вже говорити про інформаційні технології, то вони набирають стрімкого розвитку. І незважаючи на воєнний час ІТ-галузь продовжує бути опорою для України. «За підсумками десяти місяців 2022, галузь зросла та принесла в економіку України \$6 млрд експортної виручки, що на 10% більше порівняно з аналогічним періодом 2021 року, а частка експорту ІТ-послуг у ВВП збільшилась на 51% – до 5,4%, а в експорті послуг зросла на 24% та становить 47%, тобто майже половину.» Також ІТ-галузь підтримує армію. Сучасні інноваційні технології допомагають нашим бійцям та наближають до перемоги. [3].

Енергетика в нашій країні дуже постраждала від бойових дій з боку Росії. Україна втратила багато потужностей альтернативної генерації. І звісно не тільки вона, а й іноземні інвестори, які також вкладалися в цю галузь. Але для деяких компаній це не стало перепоною. «Так, норвезька компанія Scates наразі спільно з Міжнародною фінансовою корпорацією (IFC) планує розгортання в Україні блочно-комплектного рішення для генерації та зберігання сонячної енергії Scates Release; також у відновлювану енергетику інвестує Onur Group.» Зараз підприємство має потужності в 150 МВт та планує розвивати новий проєкт у Закарпатській області. [4]

На сьогоднішній день будівництво в Україні відіграє важливу роль. Тому що багато будинків, заводів, підприємств зруйновано. І це все потрібно заново відбудувати. Дуже добре коли нам допомагають інші країни, які не залишаються в стороні. «Відтак, німецька компанія-виробник будівельних матеріалів Fixit, попри війну, будує в Україні другий завод, який буде розташований у Львові, а ірландська компанія Kingspan Group планує також у Львові будівництво капмусу будівельних матеріалів, який складатиметься із 6 виробничих зон, включаючи виробництво передових ізоляційних матеріалів та рішень для централізованого опалення.» [4]

Отже, підводячи підсумки, можна сказати, що війна в нашій країні значно змінила умови інвестування. Але такі країни як Німеччина, Норвегія, США, Великобританія та інші зацікавлені інвестуванням в Україну. А це означає, що наша держава до сих пір залишається привабливою для подальших інвестицій.

Список використаних джерел

1. Чому варто інвестувати в Україну? URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/11/3/693386/> (дата звернення 28.09.2023)
2. Не спізнитися на «український потяг». URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/07/18/689232/> (дата звернення 28.09.2023)
3. IT під час війни: виклики, перспективи, досягнення. URL: <https://interfax.com.ua.cdn.ampproject.org/v/s/interfax.com.ua/news/blog/> (дата звернення 28.09.2023)
4. Інвестиції в економіку під час війни. URL: <https://gmk-center.cdn.ampproject.org/v/s/gmk.center.ua/posts/yak-svitovi-promislovi-giganti-rozvivajut-virobnictvo-v-ukraini-pid-chas-vijni/amp/> (дата звернення 28.09.2023)

Чуй Ірина Романівна,

кандидат економічних наук,

доцент кафедри фінансів, економічної безпеки,

банківської справи та страхового бізнесу;

Павлюк Богдана Олександрівна,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,

ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»;

Львівський торговельно-економічний університет

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Системне вивчення проблем розвитку освітньої сфери сьогодні неможливе без дослідження її фінансової спроможності. Право на якісну освіту може бути реалізоване виключно за умови достатнього фінансування